Пише: Сава Јањић
понедељак, 24 фебруар 2020 10:11

Светиње не могу и не смеју да раздвајају. Оне су увек биле и морају да буду место сусрета, помирења, не само за нас хришћане, већ и за оне који другачије верују у Бога, казао је вечерас у Подгорици пред Саборним храмом игуман Високих Дечана, архимандрит Сава Јањић.

Како извештавају медији, али они који преносе преко друштвених мрежа, у Подгорици, те у другим градовима широм Црне Горе, вечерас се окупио рекордан број оних који већ трећи месец протестују против Закона о слободи вјероисповести, који називају антизаконом и дискриминаторским. Процене о броју учесника у литијама за Подгорицу се крећу од 50.000 до 70.000, а неки чак извештавају и о већем броју.

Игуман је казао да “домаћин у својој кући не може бити подстанар”, те да се у одбрани светиња брани не само вера, већ и достојанство.

Позвао је црногорско руководство да, како је казао, савесно и разумно размотре

новонасталу ситуацију, те да заједно са епископима и народом пронађу пут који ће сачувати владавину права и закона и учврстити мир.

Било какво насиље, и мржња, не сме бити наш пут, поручио је.

“Да никада више не устане брат на брата, или комшија на комшију. То можемо и треба да урадимо што пре и то, и само то ће бити победа свих нас”, истакао је.

“Наш подвиг није борба која се заснива на победи и на сукобима и не дао Бог – на насиљу. Зло и насиље се не могу победити злом, тако се зло само умножава. Мржња се не може победити мржњом. Земаљске победе увек имају победнике и побеђене и то се мења стално, од Каина и Авеља до данас. Наша победа мора да буде победа свих. Победа у којој нема ни победника ни побеђеног, у којој једни и други и трећи, препознајемо истину и правду и доброту и честитост, скидамо са очију мрачни повез који нам не да да видимо истину”.

У Црној Гори борави и епископ Рашко-призренски Теодосије, који је био у литијама у Бијелом Пољу, уз владику Јоаникија, игуман Драганца Иларион у Беранима, као и хор призренских богослова који су учествовали у програму пред Саборним храмом.

У наставку објављујемо говор дечанског игумана у целости:

„Браћо и сестре, помаже Бог,

Доносим вам поздраве и благослове нашег епископа Теодосија, дечанске братије, нашег свештенства и верног народа, монаштва. Доносим вам поздраве са косовских житних поља и метохијских винограда. Доносим вам поздраве из Грачанице, патријаршије из Призрена царскога, из Девича, из Ђаковице јуначке, где наше три сестре чувају огањ

вере и стрпљења. Поздрави из нашега Косовског Поморавља, широм нашег Косова и Метохије. Сви смо са вама.

Вечерас сте сви сабрани широм Црне Горе, и овде у Подгорици, у Никшићу, Пљевљима, у приморју, у брдима…

Свуда смо заједно. Све нас држи једна вера, једна истина, један Господ Исус Христос и који нас окупља и који нам даје снаге.

Дивимо се вашој устрајности, вашем достојанству који већ два месеца показујете на овим молитвеним скуповима. Свима сте нам пример и надахнуће.

Само наставите. Останимо заједно.

Овде смо браћо и сестре са једним разлогом опет – да бранимо светиње! Шта су то светиње за нас?

Јесу ли то само грађевине, уметничка дела, културна баштина? Не! Много више од тога за нас браћо и сестре. Светиње су наши светионици у овом свету које светле као орјентири у мраку и указују нам на пут Божји, на пут спасења. Оне нама говоре ко смо били, шта јесмо и шта треба да будемо.

Светиње су изнад свега израз наше живе вере, љубави оних који су их подизали и који су се у њима вековима молили.

Бранећи светиње, браћо и сестре, бранимо свој дом, своје куће, своје породице, своје име, свој језик, своје достојанство, све оно што нас чини оним што јесмо.

Зато су нам, зато и зато, увек важне светиње, не само на Косову и Метохији, него и овде у Црној Гори и свуда где наш богољубиви народ живи.

Светиње су за нас залог светости, а светост није само неко натприродно својство, већ оно за шта смо створени од Бога. Светитељи су били људи као и ми, али кроз њихова дела се пројављује онај који је једини свет, једини Господ Исус Христос.

Светиње не значе само створити велика дела и чуда, већ пре свега препознати у сваком човеку светост Божју, лик Божји, као што рече један мудар човек, препознати орла у јајету, лептира у гусеници, светитеља у грешнику.

Зато нас светиње не могу и не смеју раздвајати. Оне су увек биле и мора да буду место сусрета, место помирења, не само за нас хришћане, већ и за оне који другачије верују у Бога.

Манастир Високи Дечани у којем сам удостојен да служим као игуман, већ 700 година је стар и никада не би опстао да није сведочио ту светост, да Свети Краљ Стефан Дечански није чинио чуда и добродетељи свим људима добре воље који су му прилазили, да нисмо у најтежим временима пружили руку свакоме ко страда, без обзира

на веру и на језик.

И данас Дечани и све наше светиње светле и хришћанима и муслиманима и свима који отворе своје очи за тајну лепоте и премудрости Божје.

Али данас браћо и сестре, неки би да светиње виде само као културно-уметничка добра, као музеје, а не као места молитве и Божје домове. Управо у томе је овај несрећни закон споран, јер светиње, које су вековима биле духовна уточишта и утеха нашем народу у Црној Гори, неки би да претворе у државно власништво које црква наводно може да користи само као подстанар

Али данас браћо и сестре, неки би да светиње виде само као културно-уметничка добра, као музеје, а не као места молитве и Божје домове. Управо у томе је овај несрећни закон споран, јер светиње, које су вековима биле духовна уточишта и утеха нашем народу у Црној Гори, неки би да претворе у државно власништво које црква наводно може да користи само као подстанар.

Ми нисмо и не можемо да будемо подстанар. Домаћин у својој кући не може бити подстанар и зато смо овде да дигнемо свој глас и кажемо још једном: Не дамо светиње! Не дамо светиње, јер не дамо своју веру, не дамо своје име, не дамо своје достојанство!

Управо као места молитве, наше светиње су не само наше, већ и свих људи добре воље, јер када се са вером саберемо, на литургији, у литијама, нема ту партија, нема ту подела. Сви смо сједињени у Богу који нас сабира у љубави. У томе је браћо и сестре тајна цркве.

Нису црква само свештеници и монаси. Цео свет је позван да постане дом Божји. Црква је као многоплодно дрво које даје хлад свима који дођу под њега да се одморе. Црква су ове литије у којима литургија се преноси на улице и тргове у радости и песми. Црква је, гледано, сваки човек који препозна у себи и другима лик Божји. Црква је сваки цвет, и васцела твар и храм божји који сведочи премудрост онога који га је саздао.

Зато је Бог наш узео тело и дошао међу нас, да нас учини својима, да нам врати изгубљено достојанство, да подели радост са свима нама и да у тој радости разумемо да нисмо позвани да живимо као себични индивидуалци који се стално свађају, већ као браћа, као деца Божја у Христу сабрана, духом светим освештана.

Наш подвиг, браћо и сестре, није борба која се заснива на победи и на сукобима или, не дао Бог – на насиљу.

Зло и насиље се не могу победити злом, тако се зло само умножава. Мржња се не може победити мржњом.

Земаљске победе увек имају победнике и побеђене и то се мења стално, од Каина, Авеља до данас. Наша победа мора да буде победа свих. Победа у којој нема ни победника ни побеђеног, у којој једни и други и трећи, препознајемо истину и правду и доброту и честитост, скидамо са очију мрачни повез који нам не да да видимо истину. За такву победу треба духовно да војујемо и до год се будемо држали ње, нико неће изгубити, већ ћемо поново наћи једни друге као своје, као браћу.

И зато са овога места позивамо још једном све оне који су одговорни у овој земљи, да

савесно и разумно размотре новонасталу ситуацију, да нађу заједно с нашим епископима и народом пут који ће сачувати владавину права и закона, који ће учврстити мир, да никада више не устане брат на брата, или комшија на комшију. То можемо и треба да урадимо што пре и то, и само то ће бити победа свих нас.

А до тада, наше је да овим молитвеним скуповима и литијама палимо светла и указујемо на истину и правду и одагнамо лаж и неправду.

У нашем манастиру Високи Дечани постоји фреска Христос са мачем, на њој пише да је то реч истине. Истина која побеђује неправду и лаж. То није оружје браћо и сестре, јер ко се мача латио, од мача ће погинути, како нас учи Свето писмо

У нашем манастиру Високи Дечани постоји фреска Христос са мачем, на њој пише да је то реч истине. Истина која побеђује неправду и лаж. То није оружје браћо и сестре, јер ко се мача латио, од мача ће погинути, како нас учи Свето писмо.

Зато било какво насиље, и мржња, не сме бити наш пут!

Истином, правдом, песмом и мирним крсним ходовима, осмехом деце, ми следујемо само нашем Господу који наш учи да треба да будемо светлост свету и со земљи.

Зато браћо и сестре, упалимо наше светиљке и одагнајмо мрак неистине, предрасуде, страха и горчине. Одагнајмо из срца нашег сваку нетрпељивост и гнев, пројавимо слободу и истину и Бог ће нам свима помоћи. И онима који су овде и онима који нису овде са нама.

Када упалимо те светиљке, у тој светлости видећемо лица једни других, видећемо свога ближњега и разумети да нема радости, ни мира, уколико наша победа не буде победа братске љубави и свега онога што су највећи синови ових планина и крша сведочили: Свети Петар Цетињски, Свети Василије Острошки. Велики светитељи широм Црне Горе градили су ове светиње, градили су ове подсетнике нашег пута и истине, да буду место

сусрета са Богом, једних са другима, места која нас уче истинском људском достојанству.

Бог нека вас благослови. Мир божји благослов Свети краљ Стефан Дечански, и свих светих који су просијали на просторима Косова и Метохије, и свуда по свету, да буду са свима вама.

Амин Боже дај“.

(КоССев)